

428

USTAWA

z dnia 29 czerwca 1995 r.

o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Art. 1. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. Nr 45, poz. 207 i z 1989 r. Nr 74, poz. 443) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podatkowi podlega również nabycie praw do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkładcy na wypadek jego śmierci oraz nabycie własności rzeczy i innych praw majątkowych przez zasiedzenie.”;

2) w art. 3:

a) dodaje się pkt 2 w brzmieniu:

„2) nabycie w drodze spadku lub darowizny praw autorskich i praw pokrewnych, praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych oraz wierzytelności wynikających z nabycia tych praw,”

b) skreśla się pkt 3;

3) w art. 4:

a) w ust. 1:

— w pkt 1 skreśla się lit. d),

— pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) nabycie własności budynków gospodarczych służących bezpośrednio produkcji

rolniczej prowadzonej na użytkach rolnych o powierzchni do 1 ha, a nabywcą jest osoba prowadząca gospodarstwo rolne zaliczona do I grupy podatkowej,

5) nabycie w drodze darowizny pieniędzy lub innych rzeczy przez osobę zaliczoną do I grupy podatkowej w wysokości nie przekraczającej 6 100 zł od jednego darczyńcy, a od wielu darczyńców łącznie nie więcej niż 12 200 zł w okresie 5 lat od daty pierwszej darowizny, jeżeli pieniądze te lub rzeczy obdarowany przeznaczy na wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni, budowę lokalu w małym domu mieszkalnym, budowę domu jednorodzinnego albo nabycie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.”

— skreśla się pkt 6,

— w pkt 9 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) zabytków ruchomych i kolekcji wpisanych do rejestru zabytków, a także dóbr kultury złożonych w muzeum, zgodnie z obowiązującymi przepisami”;

— pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) nabycie przez małżonka lub zstępnych w drodze spadku lub darowizny zakładu

wytwórczego, budowlanego, handlowego, usługowego lub jego części, pod warunkiem, że zakład ten będzie prowadzony przez nabywcę w stanie nie pogorszonym przez okres co najmniej 5 lat od dnia przyjęcia spadku lub darowizny; niedotrzymanie tych warunków powoduje utratę zwolnienia od podatku, z wyjątkiem niemożności dalszego prowadzenia tej działalności na skutek zdarzeń losowych; w wypadkach tych podatek obniża się proporcjonalnie do okresu prowadzenia działalności przez spadkobiercę lub obdarowanego.”

— dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:

„13) nabycie w drodze spadku przez osoby zaliczone do I grupy podatkowej budynku, w części zajętej przez osoby trzecie na podstawie umów najmu, do których mają zastosowanie przepisy o czynszu regulowanym, określonym w ustawie o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych,

14) nabycie własności i prawa użytkowania wieczystego gospodarstwa rolnego lub jego części wraz z budynkami mieszkalno-gospodarczymi oraz innych praw do takiego gospodarstwa lub jego części, jeżeli umowa zostaje zawarta na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli przedmiotem spadku lub darowizny są składniki majątkowe wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. b) i c), a nabywcami są zstępni lub małżonek, z podstawy opodatkowania wyłącza się wartość tych składników pod warunkiem, że te budynki i urządzenia będą wykorzystywane przez nabywcę nadal w stanie nie pogorszonym i zgodnie z ich przeznaczeniem w ramach gospodarstwa rolnego przez okres co najmniej 5 lat od dnia przyjęcia spadku lub darowizny. Niedotrzymanie tych warunków powoduje utratę zwolnienia od podatku, z wyjątkiem niemożności dalszego prowadzenia tej działalności na skutek zdarzeń losowych; w wypadkach tych podatek obniża się proporcjonalnie do okresu prowadzenia działalności przez spadkobiercę lub obdarowanego.”

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Ilekroć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.”

4) w art. 7 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Podstawę opodatkowania stanowi wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych po potrąceniu długów i ciężarów (czysta wartość), ustalona według stanu rzeczy i praw majątkowych w dniu nabycia i cen rynkowych z dnia powstania obowiązku podatkowego. Jeżeli przed dokonaniem wymiaru podatku nastąpi ubytek rzeczy spowodowany siłą wyższą, do ustalenia wartości przyjmuje się stan rzeczy w dniu dokonania wymiaru, a odszkodowanie za ubytek należne z tytułu ubezpieczenia wlicza się do podstawy wymiaru.

2. Jeżeli spadkobierca i zapisobierca lub obdarowany został obciążony obowiązkiem wykonania polecenia lub zapisu, wartość obciążenia z tego tytułu stanowi ciężar spadku (zapisu) lub darowizny, o ile polecenie zostało wykonane.”

5) w art. 8:

a) ust. 1 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Wartość nabytych rzeczy i praw majątkowych przyjmuje się w wysokości określonej przez nabywcę, jeżeli odpowiada ona wartości rynkowej tych rzeczy i praw, a wartość praw do wkładów oszczędnościowych — w wysokości tych wkładów.”

„3. Wartość rynkową rzeczy i praw majątkowych określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju z dnia powstania obowiązku podatkowego.”

b) skreśla się ust. 6—9;

6) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opodatkowaniu podlega nabycie przez nabywcę, od jednej osoby, własności rzeczy i praw majątkowych o czystej wartości przekraczającej:

- 1) 6 100 zł — jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do I grupy podatkowej,
- 2) 4 600 zł — jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do II grupy podatkowej,
- 3) 3 100 zł — jeżeli nabywcą jest osoba zaliczona do III grupy podatkowej.”

7) skreśla się art. 10;

8) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. Podatek oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku, według następujących skal:

Kwoty nadwyżki w zł ponad do	Podatek wynosi
1) od nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej 6 500 6 500—13 000 13 000	3% 195 zł i 5% od nadwyżki ponad 6 500 zł 520 zł i 7% od nadwyżki ponad 13 000 zł
2) od nabywców zaliczonych do II grupy podatkowej 6 500 6 500—13 000 13 000	7% 455 zł i 9% od nadwyżki ponad 6 500 zł 1 040 zł i 12% od nadwyżki ponad 13 000 zł
3) od nabywców zaliczonych do III grupy podatkowej 6 500 6 500—13 000 13 000	12% 780 zł i 16% od nadwyżki ponad 6 500 zł 1 820 zł i 20% od nadwyżki ponad 13 000 zł

2. Nabycie własności w drodze zasiedzenia podlega opodatkowaniu w wysokości 7% podstawy opodatkowania; art. 9 ust. 1 nie ma w tym wypadku zastosowania.

3. Przy ustalaniu wysokości podatku przyjmuje się kwoty wartości rzeczy i praw majątkowych określone w art. 4 ust. 1 pkt 5 i art. 9 ust. 1 oraz przedziały nadwyżki kwot wartości rzeczy i praw majątkowych podlegających opodatkowaniu, określone w ust. 1, w wysokości obowiązującej w dniu powstania obowiązku podatkowego.”

9) art. 16 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 16. 1. W przypadku nabycia budynku mieszkalnego lub jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomością, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym:
- 1) w drodze spadku lub darowizny przez osoby zaliczane do I grupy podatkowej,
 - 2) w drodze spadku przez osoby zaliczane do II grupy podatkowej,
 - 3) w drodze spadku przez osoby zaliczane do III grupy podatkowej, sprawujące przez co najmniej dwa lata opiekę nad wymagającym takiej opieki spadkodawcą, na podstawie umowy zawartej z nim przed organem gminy,
— nie wlicza się do podstawy opodatkowania ich wartości do łącznej wysokości nie przekraczającej 110 m² powierzchni użytkowej budynku lub lokalu.
2. Ulga, o której mowa w ust. 1, przysługuje osobom, które łącznie spełniają następujące warunki:
- 1) spełniają wymogi określone w art. 4 ust. 4,
 - 2) nie są właścicielami innego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość bądź będąc nimi przeniosą własność budynku lub lokalu na rzecz zstępnych, Skarbu Państwa lub gminy,
 - 3) nie dysponują spółdzielczym lokatorskim prawem do lokalu lub nie są właścicielami spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, a w razie dysponowania tymi prawami przekażą je zstępny lub przekażą do dyspozycji spółdzielni, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia zeznania podatkowego,
 - 4) nie są najemcami lokalu lub budynku lub będąc nimi rozwiążą umowę najmu,
 - 5) będą zamieszkiwać w nabytym lokalu lub budynku przez 5 lat:
 - a) od dnia złożenia zeznania podatkowego — jeżeli w chwili złożenia zeznania nabywca mieszka w nabytym lokalu lub budynku,
 - b) od dnia zamieszkania w nabytym lokalu lub budynku — jeżeli nabywca zamieszka w ciągu roku od dnia złożenia zeznania podatkowego.
3. Jeżeli nabyty budynek lub lokal jest zajęty przez osoby trzecie, spełnienie warunków określonych w ust. 2 pkt 2—5 może nastąpić w okresie 5 lat od dnia nabycia;

w tym wypadku zawieszają się odpowiednio bieg terminu przedawnienia do dokonania wymiaru podatku.

4. Za powierzchnię użytkową budynku (lokalu) w rozumieniu ustawy uważa się powierzchnię mierzoną po wewnętrznej długości ścian pomieszczeń na wszystkich kondygnacjach (podziemnych i naziemnych, z wyjątkiem powierzchni piwnic i klatek schodowych oraz szybów dźwigów).
 5. Powierzchnie pomieszczeń lub ich części oraz część kondygnacji o wysokości w świetle od 1,40 m do 2,20 m zalicza się do powierzchni użytkowej budynku w 50%, a jeżeli wysokość jest mniejsza niż 1,40 m — powierzchnię tę pomija się.
 6. W razie zbycia budynku lub lokalu przed upływem terminu określonego w ust. 2 pkt 5 albo niezachowania warunku zamieszkiwania w nim w okresie przewidzianym w tym przepisie, wznowia się postępowanie podatkowe i dokonuje wymiaru podatku od całej wartości przedmiotu opodatkowania, ustalonej tak, jakby ulga nie przysługiwała. Okres przedawnienia prawa do dokonania wymiaru podatku biegnie w tym wypadku od daty zbycia budynku lub lokalu.
 7. Nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania z przyczyny określonej w ust. 6 zbycia udziału w budynku lub lokalu na rzecz innego ze spadkobierców lub obdarowanych oraz zbycia budynku lub lokalu, jeżeli było ono uzasadnione koniecznością zmiany warunków mieszkaniowych, a nabycie innego budynku lub uzyskanie pozwolenia na jego budowę albo nabycie innego lokalu nastąpiło nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia zbycia.
 8. Warunek określony w ust. 2 pkt 5 uważa się za spełniony również wtedy, gdy budynek lub lokal został zbyty przed rozpoczęciem zamieszkiwania ze względu na konieczność zmiany warunków lub miejsca zamieszkania, a nabycie innego budynku lub uzyskanie pozwolenia na jego budowę albo nabycie innego lokalu nastąpiło nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia zbycia.”;
- 10) w art. 17 w ust. 1 skreśla się pkt 3;
- 11) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Do obliczenia i pobrania od podatnika podatku obowiązany jest notariusz, przed którym sporządzono akt darowizny lub któremu przedstawiono pismo stwierdzające darowiznę w celu dokonania czynności notarialnej. Notariusz obowiązany jest do wpłacenia pobranego podatku do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce położenia kancelarii notarialnej.”;
- 12) w art. 19 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Państwowe osoby prawne, spółdzielnie, państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, będące dłużnikiem spadkodawcy,

obowiązane są przy zapłacie długu potrącić i przekazać do właściwego urzędu skarbowego podatek od nabycia spadku, należny od spadkobiercy, w wysokości ustalonej przez ten urząd. Zapłata długu bez potrącenia podatku od nabycia spadku może nastąpić tylko za uprzednią zgodą urzędu skarbowego lub po stwierdzeniu, że należny podatek został uiszczony."

Art. 2. Minister Finansów ogłosi w Dzienniku Ustaw

Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy o podatku od spadków i darowizn z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie trzydziestu dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*